

Nr 253.

Af herr **Rehn**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af ett hospital på Frösön invid Östersund.*

I den kungl. propositionen n:o 81 till innevarande års Riksdag föreslås uppförande af ett nytt hospital å Frösön invid Östersund samt anvisande af anslag och mark för ändamålet.

Frågan om anläggande af ett hospital å Frösön förelåg jämväl vid 1909 års riksdag, men afslogs då, sedan statsutskottet erinrat, att det borde tagas under allvarlig ompröfning, huruvida icke det ifrågavarande hospitalet borde så uppföras, att det skulle kunna upptaga väsentligt större antal patienter än som beräknats skola inrymmas å ett hospital invid Östersund och då antagligen förläggas på en plats, där såväl byggnadskostnader som utgifterna för hospitalets underhåll blefve mindre än i Östersund. Utskottet ansåg således förnyad utredning i ärendet vara af nöden och att Östersund blefve för dyrt såsom förläggningsort.

Under den förnyade utredning, som med anledning häraf i saken ägt rum, har enligt hvad af den kungl. propositionen inhämtats jämväl uppstått frågan, huruvida icke hospitalet lämpligen borde förläggas till den förutvarande lägerplatsen vid Vännäs.

Emot hvad de nya kommitterade för sakens utredning anført i fråga om valet mellan Vännäs och Frösön till hospitalsplats synes åtskilligt vara att erinra. Så t. ex. kan icke af den omständigheten, att till äfventyrs en eller annan å Vännäs läger redan befintlig byggnad icke lämpar sig att använda för hospital eller för sådan användning fordrar högre apteringskostnad än från orten förutsatts, dragas den slutsats, att icke i allt fall stora besparingar kunna i byggnadskostnad göras å Vännäs mot å Frösön, å hvilken senare plats inga andra byggnader nu finnas att tillgå än ett mindre boningshus med uthusbyggnader, under det att

enligt de nya kommitterades egen åberopade beräkning öfverläkarebostad, arbets- och samlingspaviljong samt åtminstone en bostadsbyggnad åt betjäning, magasin, sjukhus, stall, målareverkstad och ytterligare en bostadslägenhet skulle kunna å Vännäs apteras för 44,800 kronor. Å Frösön skulle ensamt öfverläkarebostaden kosta 40,600 kronor. Att det såsom kommitterade anmärkt blefve dyrare att inhägna 93 hektar vid Vännäs än 71 hektar å Frösön, talar icke heller till den senare platsens förmån, då, om icke mer än 71 hektar erfordras, en reducering af inhägnaden å Vännäs torde kunna ske. Kommitterade säga om Vännäs, att området 93 hektar i sin helhet väl behöfves för en större hospitalsanläggning, men i sådant fall skulle väl å Frösön ifrågakomma 71 hektar blifva för en större hospitalsanläggning alldeles otillräckliga, och det är alls icke uppgifvet, huru och till hvilket pris ytterligare erforderliga 22 hektar skulle där stå att erhålla.

Man kan icke heller undgå att erinra, hurusom i den kungl. propositionen antalet anstaltsbehöfvande sinnessjuka uppgifves vara följande:

		Nov. 1909 (sid. 24)	1912 (sid. 8)
från Norrbottens	län.....	231	271
» Västerbottens	»	252	269
» Jämtlands	»	177	201
» Västernorrlands	»	368	392

Rymmer Piteå hospital 370, kunna således år 1912 endast (370—271) 99 föras dit från Västerbotten. Rymmer Härnösands hospital efter pågående tillbyggnadsarbetens afslutande 245, måste för Västernorrlands behof år 1912 beredas plats för ytterligare 147 patienter. För dessa 147 jämte de från Västerbotten tillkommande (271—99) 170 eller tillhoppa 317 skulle säkerligen Vännäs vara en från geografisk synpunkt lämpligare plats än Frösön.

Att redan i platstillgången för hospitalsvårdbehöfvande patienter medräkna vid lasaretten befintliga eller förväntade upptagningsplatser kan icke vara riktigt, ty dels äro dessa alls icke afsedda för annat än tillfällig upptagning i brådskande fall och under afvaktan på beredande af hospitalsvård, dels visar den ofvan gjorda sammanställningen, att antalet patienter årligen ökas icke obetydligt.

Om alltså befintliga eller förväntade upptagningsanstalter vid lasaretten här icke medräknas, skulle enligt de af kommitterade gjorda kalkylerna redan år 1912, sedan hospitalen i Piteå och Härnösand voro

fyllda, erfordras ett nytt hospital för 147 från Västernorrland, 170 från Västerbotten och 201 från Jämtland eller tillhopa 518. Kommer såsom nu föreslagits det nya hospitalet att innefatta 560 platser i stället för förut afsedda 430 platser, återstår således där redan vid inflyttningen icke mer än 41 platser att fyllas från Gäfleborgs län, men att förden-skull såsom kommittéerade gjort från geografisk synpunkt föredraga Frösön framför Vännäs synes ej vara riktigt, helst detta fåtal platser för öfrigt snart nog lärer behöfva tagas i anspråk för patienter från de fyra nordligaste länen.

Beträffande kommitterades uppgifter å betalda pris för åtskilliga större proviantartiklar må här erinras, att af dessa uppgifter ingen tillförlitlig slutsats kan dragas, då anskaffningen för Västerbottens rege-mente torde afse allenast en kortare del af året vid Vännäs, men anskaff-ningen för Norrlands artilleriregemente däremot årsleverans, och detta senare icke ute å Frösön utan i staden Östersund. Af ett enstaka sten-kolspris hösten 1909 i Östersund torde icke heller kunna dragas tillför-litliga beräkningar om priset å stenkol 2 kilometer utanför staden för ett hospital å Frösön, dit kolpartierna skulle antingen efter omlastning i Östersund prämas eller ock forslas 2 kilometer backig landsväg.

Mera kunde vara att erinra, men för mig framstår såsom den huf-vudsakligaste anmärkningen, att inga fullständiga jämförande beräkning-ar finnas uppgjorda beträffande hela byggnadskostnaden för hospital å Vännäs och å Frösön samt att ej heller några verkliga kalkyler be-träffande den årliga driftkostnaden för hvardera platsen föreligga, oak-tadt sistlidne Riksdags statsutskott påpekat, att hospitalet antagligen borde förläggas på en plats, där såväl byggnadskostnaderna som utgifter för hospitalets underhåll blefve mindre än vid Östersund. Och då jag för min del håller före, att både byggnadskostnaden och driftkostnaden skulle blifva väsentligt lägre, om hospitalet förlades till Vännäs än till Frösön, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte med afslag å den kungl. pro-
positionen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att
Kungl. Maj:t behagade låta uppgöra och till Riksdag-
en framlägga jämförande kostnadsberäkningar rörande
såväl anläggning som drift af ett hospital å Frösön
och å Vännäs förra lägerplats.

Stockholm den 18 mars 1910.

J. Rehn.